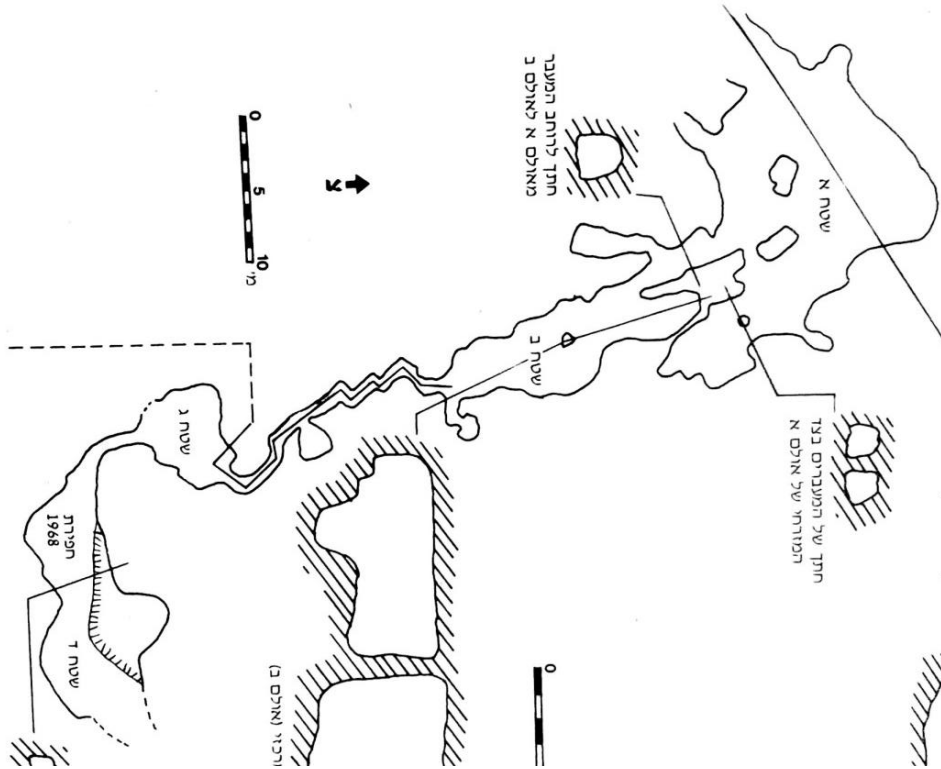

עמק ברכה

1. פפירוס 57 - נחל חבר

שמעון ליהודה בן מנשה לקרית ערביה : שלחתי לך שני חמורים, כדי שתשלח עמיהם שני אנשים אצל יהונתן בן בעין ואצל מסבלה, כדי שיעמיסו וישלחו למחנה אצלך לולבים ואתרוגים. ואתה שלח אחרים מאצלך ויביאו לך הדסים וערבות, והכן אותם ושלח אותם למחנה מפני שהעם רב. היה שלום!

2. תלמוד בבלי יבמות סב ע"ב

רבי יהושע אומר נשא אדם אשה בילדותו ישא אשה בזקנותו היו לו בנים בילדותו יהיו לו בנים בזקנותו שנאי (קוהלת יא) בבקר זרע את זרעך ולערב אל תנח ידך כי אינך יודע אי זה יכשר הזה או זה ואם שניהם כאחד טובים ר"ע אומר למד תורה בילדותו ילמוד תורה בזקנותו היו לו תלמידים בילדותו יהיו לו תלמידים בזקנותו שנאי בבקר זרע את זרעך וגוי אמרו שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא מגבת עד אנטיפרס וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה והיה העולם שמם עד שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום ושנאה להם ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמוע והם הם העמידו תורה אותה שעה תנא כולם מתו מפסח ועד עצרת אמר רב חמא בר אבא ואיתימא ר' חייא בר אבין כולם מתו מיתה רעה מאי היא א"ר נחמן אסכרה.

3. דברי הימים ב פרק כ

(א) ויהי אחרי כן באו בני מואב ובני עמון ועמיהם מהעמונים על יהושפט למלחמה: (ב) ויבאו ויגידו ליהושפט לאמר בא עליך המון רב מעבר לים מארם והנם בחצוץ תמר היא עין גדי: (ג) ויבא ויגידו יהושפט את פניו לדרוש ליקוק ויקרא צום על כל יהודה: (ד) ויקבצו יהודה לבקש מיקוק גם מכל ערי יהודה באו לבקש את יקוק: (ה) ויעמד יהושפט בקהל יהודה וירושלם בבית יקוק לפני החצר החדשה: (ו) ויאמר יקוק אלהי אבותינו הלא אתה הוא אלהים בשמים ואתה מושל בכל ממלכות הגוים ובגדך כח וגבורה ואין עמך להתנצב: (ז) הלא אתה אלהינו הורשית את ישרי הארץ הזאת מלפני עמך ישראל ותתנה לזרע אברהם אהבך לעולם: (ח) וישבו בה ויבנו לה בה מקדש לשמך לאמר: (ט) אם תבוא עלינו רעה חרב שפוט ודבר ורעב נעמדה לפני הבית הזה ולפניך כי שמך בבית הזה ונזעק אליך מצרתנו ותשמע ותושיע: (י) ועתה הנה בני עמון ומואב והר שעיר אשר לא נתתה

לְיִשְׂרָאֵל לְבֹא בָהֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כִּי סָרוּ מֵעֲלֵיהֶם וְלֹא הִשְׁמִידוּם: (יא) וְהִנֵּה הֵם גְּמֹלִים
עָלֵינוּ לְבֹא לְגַרְשָׁנוּ מֵיִרְשָׁתָךְ אֲשֶׁר הוֹרֵשְׁתָּנוּ: (יב) אֲלֵהֵינוּ הֲלֹא תִשְׁפֹּט בָּם כִּי אֵין בָּנוּ כֹחַ לִפְנֵי הַהֶמוֹן
הָרַב הַזֶּה הַבָּא עָלֵינוּ וְאֲנַחְנוּ לֹא נִדַע מִה נַעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ: (יג) וְכָל יְהוּדָה עֹמְדִים לִפְנֵי יְקֹנָק גַּם
טֹפִים נִשְׁיָהִם וּבְנֵיהֶם: (יד) וַיַּחֲזִיאֵל בֶּן זִכְרְיָהוּ בֶן בְּנִיָּה בֶן יַעֲזָאֵל בֶּן מִתְנַיָּה הַלְוִי מִן בְּנֵי אֶסָף הַיְתֵה
עָלָיו רוּחַ יְקֹנָק בְּתוֹךְ הַקֶּהֱל: (טו) וַיֹּאמֶר הַקְּשִׁיבוּ כָל יְהוּדָה וַיֵּשְׁבִי יְרוּשָׁלַם וְהַמְלִיךְ יְהוֹשֻׁפֹט כֹּה אָמַר
יְקֹנָק לְכֶם אַתֶּם אֵל תִּירָאוּ וְאֵל תַּחַתּוּ מִפְּנֵי הַהֶמוֹן הָרַב הַזֶּה כִּי לֹא לְכֶם הַמְלַחֲמָה כִּי לְאֱלֹהִים: (טז)
מִחַר רָדוּ עָלֵיהֶם הַנֶּסֶם עֲלֵיָם בְּמַעֲלָה הַצִּיץ וּמִצְאֲתָם אַתֶּם בְּסוֹף הַנֶּחֱל פְּנֵי מִדְבַר יְרוּשָׁלַם: (יז) לֹא לְכֶם
לְהִלָּחֵם בְּזֹאת הַתִּנְצָבוּ עִמְדוֹ וּרְאוּ אֵת יְשׁוּעַת יְקֹנָק עִמָּכֶם יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם אֵל תִּירָאוּ וְאֵל תַּחַתּוּ
מִחַר צָאוּ לִפְנֵיהֶם וַיִּקְנָק עִמָּכֶם: (יח) וַיִּקְדּוּ יְהוֹשֻׁפֹט אֶפְיָם אֶרְצָה וְכָל יְהוּדָה וַיֵּשְׁבִי יְרוּשָׁלַם נָפְלוּ לִפְנֵי
יְקֹנָק לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַיְקֹנָק: (יט) וַיִּקְמוּ הַלְוִיִּם מִן בְּנֵי הַקֶּהֱתִים וּמִן בְּנֵי הַקְּרָחִים לְהִלָּל לַיְקֹנָק אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל גְּדוֹל לְמַעַלָּה: (כ) וַיִּשְׁפִּימוּ בְּבִקְרָו וַיִּצְאוּ לְמִדְבַר תְּקוּעַ וּבְצִאֲתָם עִמְדוּ יְהוֹשֻׁפֹט וַיֹּאמְרוּ
שְׁמַעוּנִי יְהוּדָה וַיֵּשְׁבִי יְרוּשָׁלַם הָאֲמִינוּ בִּיקְנָק אֱלֹהֵיכֶם וְתִאֲמַנּוּ הָאֲמִינוּ בְּנִבְיָאִיו וְהִצְלִיחוּ: (כא)
וַיִּנְעֶץ אֵל הָעָם וַיַּעֲמֵד מִשְׁבָּרִים לַיְקֹנָק וּמַהֲלָלִים לְהַדְרֹת קִדְשׁ בְּצִאֲתָ לִפְנֵי הַחֲלוּץ וְאֲמָרִים הוֹדוּ
לַיְקֹנָק כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: (כב) וּבַעַת הַחֲלוּ בְרִנָּה וּתְהַלְלָה נְתַן יְקֹנָק מֵאֲרָבִים עַל בְּנֵי עֵמּוֹן מוֹאָב וְהָרַ
שְׁעִיר הַבָּאִים לַיהוּדָה וַיִּנְגְּפוּ: (כג) וַיַּעֲמֵדוּ בְּנֵי עֵמּוֹן וּמוֹאָב עַל יֵשְׁבֵי הָרַשְׁעִיר לְהַחֲרִים וְלְהַשְׁמִיד
וּכְכֹלֹתָם בְּיֹשְׁבֵי שְׁעִיר עֲזָרוּ אִישׁ בְּרַעְהוּ לְמִשְׁחִית: (כד) וַיְהוּדָה בָּא עַל הַמִּצְפָּה לְמִדְבַר וַיִּפְּנוּ אֵל
הַקְּמוֹן וְהַנֶּסֶם פְּגָרִים נִפְלִים אֶרְצָה וְאֵין פְּלִיטָה: (כה) וַיָּבֵא יְהוֹשֻׁפֹט וְעִמּוֹן לְבֹא אֵת שְׁלָלָם וַיִּמְצְאוּ בָהֶם
לָרֶב וּרְכוּשׁ וּפְגָרִים וְכִלֵּי חַמְדוֹת וַיִּנְצְלוּ לָהֶם לְאֵין מִשָּׂא וַיְהִיו יָמִים שְׁלוֹשָׁה בְּזָזִים אֵת הַשְּׁלָל כִּי רַב
הוּא: (כו) וּבַיּוֹם הַרְבִּיעִי נִקְהְלוּ לְעִמְקַת בְּרָכָה כִּי שָׁם בְּרָכּוּ אֵת יְקֹנָק עַל כֵּן קָרָאוּ אֵת שֵׁם הַמְּקוֹם
הַהוּא עִמְקַת בְּרָכָה עַד הַיּוֹם: (כז) וַיֵּשְׁבוּ כָל אִישׁ יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם וַיְהוֹשֻׁפֹט בְּרֹאשׁם לְשׁוּב אֵל יְרוּשָׁלַם
בְּשִׂמְחָה כִּי שָׁמַחֵם יְקֹנָק מֵאוֹיְבֵיהֶם: (כח) וַיָּבֵאוּ יְרוּשָׁלַם בְּנִבְלִים וּבְכִנּוֹת וּבְחִצְצוֹת אֵל בֵּית יְקֹנָק:
(כט) וַיְהִי פַחַד אֱלֹהִים עַל כָּל מַמְלָכוֹת הָאֶרְצוֹת בְּשִׁמְעֵם כִּי נָלַחֵם יְקֹנָק עִם אוֹיְבֵי יִשְׂרָאֵל: (ל)

4. מדרש איכה רבתי ב', ט"ז

ארבעה מלכים היו, מה שתבע זה לא תבע זה. דוד אמר 'ארדפה אויבי ואשיגם' (תהלים י"ח), אמר
לו הקב"ה אני עושה כן, שנאמר 'ויכם דוד מהנשף ועד הערב למחרתם' (שמו"א ל'). והיה הקב"ה
מאיר לו בלילות בזיקין וברקים... עמד אסא ואמר אין בי כוח להרוג להם אלא אני רודף אותם
ואתה עושה, אמר לו אני עושה, שנאמר 'ויירדפם אסא... כי נשברו לפני ה' ולפני מחנהו' (דבה"ב
י"ד). עמד יהושפט ואמר, אני אין בי כוח לא להרוג ולא לרדוף, אלא אני אומר שירה ואתה עושה,
שנאמר 'יא-להינו... אין בנו כוח לפני ההמון הרב הזה', ונאמר 'ובעת החלו ברינה ותהילה, נתך ה'
מארבים... וינגפו' (דבה"ב כ'), עמד חזקיהו ואמר, אני אין בי כוח לא להרוג ולא לרדוף ולא לומר
שירה, אלא אני ישן על מיטתי ואתה עושה, א"ל הקב"ה אני עושה, שנאמר 'ויצא מלאך ה' ויד
במחנה אשורי וגו' (מלכים ב' ד', י"ט)

5. חשמונאים א, ז, ה-כו

ויבואו אליו כל האנשים הפושעים והרשעים מישראל ואלקימוס היה מנהיגם מחפצו לכהן:
ויאשימו את העם אל המלך (דימטריוס, אחיינו של אנטיוכוס ה-4) לאמר איבד יהודה ואחיו את
כל אוהביך וגם אותנו זרה מארצנו... ויבחר המלך את בקחידס מאוהבי המלך המושל בעבר הנהר
והגדול במלכות ונאמן למלך: וישלח אותו ואת אלקימוס הרשע ויקיים לו את הכהונה ויצווהו
לעשות נקמה בבני ישראל: ויסע ויבוא בחיל גדול לארץ יהודה וישלח מלאכים אל יהודה ואל אחיו
בדברי שלום במרמה: ולא שמעו לדבריהם כי ראו אשר באו בחיל גדול: ויאספו אל אלקימוס
ובקחידס קהל סופרים לדרוש צדק: וראשונים החסידים היו בבני ישראל ויבקשו מהם שלום: כי
אמרו איש כהן מזרע אהרון בא בחיל ולא יעשה לנו עוולה: וידבר אליהם דברי שלום וישבע להם
לאמר לא נבקש לכם רעה ולא אוהביכם: ויאמינו לו ויקח מהם שישים איש וימיתם ביום אחד כדבר
אשר כתב: בשר חסידך ודמם שפכו סביבות ירושלים ואין קובר: ... וילך בקחידס מירושלים ויחן
בבית זית וישלח ויאסוף רבים מן האנשים הנמלטים אשר איתו ואחדים מן העם **וישחטם אל
הבאר הגדולה**: ויקיים את הארץ לאלקימוס וישאר אתו חיל לעזר לו וילך בקחידס אל המלך:
וילחם אלקימוס על הכהונה הגדולה: ויקבצו אליו כל עוכרי עמם ויתפשו ארץ יהודה ויעשו רעה
רבה בישראל: וירא יהודה את כל הרעה אשר עשה אלקימוס ואשר אתו בבני ישראל הרעו מן
הגוים: ויעבור בכל גבולות יהודה מסביב ויעש נקמה באנשים הנמלטים ויעצרו מעבור בארץ:
וכאשר ראה אלקימוס כי חזק יהודה ואשר אתו ויוודע כי לא יוכל לעמוד בפניהם וישב אל מלך
ויאשימם רעות: וישלח המלך את ניקנור...